

Forhandling

Svend Auken (S):

Hvorfor gik det galt? Hvorfor brasede hele den smukke samarbejdstegning, vi havde ved folketingets åbning, sammen? I westernklassikeren »My darling Clementine« spørger hovedpersonen, Wyatt Earp, en af sine venner: har du været forelsket, Pete? Nej, lyder svaret, jeg har været bartender hele mit liv! På samme måde kan man forestille sig følgende replikskifte i en af Christiansborgs korridorer: »Har du nogen sinde været i en reel forhandling?« »Nej, jeg har været venstremand hele livet!«

Socialdemokratiet har mødt mange venstrefolk siden valget, dog ikke alle organiseret i partiet venstre. Disse mennesker findes både hos de konservative og hos de radikale. På trods af en række initiativer fra vores side har det været umuligt at opnå fremskridt i forhold til regeringen. Selv de mest seriøse udspil er blevet mødt med en kold afvisning og af et statsministerielt smil: det kan vi søreme ikke. Efter vor opfattelse er det for dårligt. Regeringens »vi alene vide«-holdning er kortsynet og uansvarlig, den står i et skærende misforhold til problemernes omfang og det tydelige signal om samarbejde i utraditionelle mønstre, der var et resultat af valget.

Arbejdsløsheden fortsætter med at ligge på et ekstremt højt niveau. Når den nu tilsyneladende er stagneret, skyldes det alene, at regeringen ikke kom igennem med endnu flere nedskæringer og finanspolitiske stramninger i efteråret.

De gode internationale konjunkturer bruges ikke til en målbevidst investerings- og beskæftigelsesindsats, endsige til at skabe bedre og mere trygge forhold for udsatte grupper. Man har udnyttet de gode konjunkturer til at give los for pengepolitikken og det private forbrug. Det har været en bevidst holdning hos regeringen at erstatte offentligt forbrug og investeringer med øget forbrug for den bedst stillede del af befolkningen og et håb om flere private investeringer. Håbet beskæmmer som bekendt ingen, men som Politisk Ugebrev fra forlaget Management har vist, mindskes den del af virksomhedernes overskud, der bruges til investering, i øjeblikket.

Et resultat af regeringens skæve anvendelse af opsvinget er et stigende underskud på

betalingsbalancen og øget gæld til udlandet. Jeg minder i denne forbindelse blot om nationalbankdirektørens udtalelser til morgen til dagbladet Politiken. Jeg minder også om den tidligere vismand Hans Zeuthens udtalelser om, at betalingsbalanceunderskuddet måske snarere bliver 14–15 mia kr. i stedet for de af regeringen forudsagte 12–13 mia kr. i 1984.

Virkningen er også, at renteniveauet ikke vil falde i 1984, at realrenten set i historisk sammenhæng fortsat vil være meget, meget høj, og at konkurrenceevnen heller ikke vil blive forbedret i 1984. Regeringen har ved ministrenes ukloge proklamationer lagt gift for en fornuftig overenskomstløsning til foråret 1985, og arbejdsministerens redegørelse om arbejdstiden har demonstreret regeringens modstand mod et af de perspektivrige aspekter i den nuværende arbejdsmarkedssituation.

Realindkomsten i bunden af samfundet falder for almindelige lønmodtagere og pensionister, efterlønsmodtagere og syge, ledige og bistandsklienter, samtidig med at der tales om indgreb over for netop disse gruppers indkomster og forbrug. Der er vel efterhånden ingen, der tvivler på, at regeringen planlægger større stramninger i løbet af året. Hvor meget i skatter og afgifter? Hvor meget i besparelser? Vi ved det ikke. For få uger siden sagde man, at der ikke var behov for massive besparelser. Nu siges det i pressen, at regeringen regner med, at der skal spares 6 mia kr. yderligere på finansloven for 1985. Vi spørger bare: hvordan og med hvilket flertal i denne sal?

Regeringens »vi alene vide«-holdning står også i misforhold til den parlamentartiske situation. Når man i praksis blankt afviser et samarbejde med socialdemokratiet, er det udtryk for, at man kun ønsker at føre politik til højre i salen. Men hvor langt ud til højre? De radikale har sagt, at de ikke vil føre politik sammen med fremskridtspartiet, og det må man vel tro. Og uden om de radikale har regeringen ikke flertal med Z.

Men hvad så med atassut og folkeflokkene? Kan de ikke give et stabilt parlamentarisk flertal bag regeringens forslag? Efter nærmere overvejelse må svaret på dette spørgsmål vel være et nej. Vi i socialdemokratiet respekterer fuldt ud de nordatlantiske medlemmers ligeret i forhold til andre medlemmer i